TÒA ÁN NHÂN DÂN **QUẬN BÌNH THẠNH** **THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Số: 202/2019/QĐDS-ST

Quận Bình Thạnh, ngày 13 tháng 02 năm 2019

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
Về việc: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN BÌNH THẠNH, THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán, chủ tọa phiên họp: Bà Thái TM Hạnh

Thư ký phiên họp: Ông Trần Xuân Trường

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Bình Thạnh - Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thu Hà - Kiểm sát viên.

Ngày 13 tháng 02 năm 2019 tại trụ sở Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 1776/2018/TLST-DS ngày 18/9/2018 về việc "*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*" theo Quyết định mở phiên họp số: 22/2019/QĐMPH-DS ngày 30 tháng 01 năm 2019 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Phan Mỹ Thanh A.

Địa chỉ: Đường Xô Viết Nghệ Tĩnh, Phường X, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người đại diện hợp pháp của người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Đồng Thị P; địa chỉ: Đường 3/2, Phường X, Quận 10, Thành phố Hồ Chí Minh - là người đại diện theo ủy quyền (Giấy ủy quyền số 08051, quyển số 08-SCT/CK tại Văn phòng công chứng Bình Thạnh) (Bà P có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt tại phiên họp ngày 29/01/2019).

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người yêu cầu: Ông K - Công ty Luật TNHH Logic và cộng sự; địa chỉ: Đường Đông Du, Phường X, Quận Y, Thành phố Hồ Chí Minh (ông K có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp ngày 30/01/2019).

Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với:

Ông Phan VT.

Địa chỉ: Đường Xô Viết Nghệ Tĩnh, Phường X, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Phan MH.

Địa chỉ: Đường Xô Viết Nghệ Tĩnh, Phường X, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh. (Bà MH có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp ngày 03/10/2018).

NỘI DUNG VỤ VIỆC:

* Theo đơn yêu cầu của người yêu cầu và bản tự khai tại Tòa án của bà Đồng Thị P là người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu trình bày:

Cha mẹ của bà Phan Mỹ Thanh A là ông Phan DN (sinh năm: 1937, chết năm: 2017) và bà Lê TM (sinh năm: 1943, chết năm: 1999). Cha mẹ bà A có 04 (bốn) người con chung, gồm:

1. Bà Phan MH, sinh năm: 1963;
2. Ông Phan VL, sinh năm: 1965 (chết năm 2015);
3. Ông Phan VT, sinh năm: 1968;
4. Bà Phan Mỹ Thanh A, sinh năm: 1974.

Ông Phan VT (không có vợ con) bị bệnh tâm thần từ năm 2000 nên không nhận thức và điều khiển được hành vi, gia đình đã điều trị cho ông VT từ năm 2000 cho đến nay nhưng ông VT vẫn không hết bệnh.

Nay bà Phan Mỹ Thanh A yêu cầu Tòa án như sau:

1/. Tuyên bố ông Phan VT là một người mất năng lực hành vi dân sự để gia đình bà A thay đổi hổ khẩu, khai nhận di sản thừa kế do cha mẹ bà A để lại và thực hiện một số thủ tục pháp lý khác có liên quan.

2/. Chỉ định bà Phan Mỹ Thanh A là người giám hộ cho ông Phan VT.

* Theo bản luận cứ của người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người yêu cầu: Ông K trình bày:

Cha mẹ của bà A là ông Phan DN (sinh năm: 1937, chết năm: 2017) và bà Lê TM (sinh năm: 1943, chết năm: 1999). Cha mẹ bà A có 04 (bốn) người con chung nêu trên. Ông VT bị bệnh tâm thần từ năm 2000, trước khi bị bệnh ông VT không có vợ con.

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số 5500/2018/KLGĐTC ngày 21/12/2018 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh về việc kết luận ông Phan VT mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Ông K đề nghị Tòa án chấp nhận toàn bộ yêu cầu của người yêu cầu nêu trên theo quy định tại Điều 22, điểm c Khoản 1 Điều 47, Điều 49, Điều 53 và Điều 54 Bộ luật Dân sự năm 2015 và các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

* Bà Phan MH - Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trình bày:

- Bà MH xác định cha mẹ của bà MH là ông Phan DN và bà Lê TM đã chết và có 04 người con chung như bà P đã trình bày như trên. Bà MH là chị gái của bà A, ông VT và ông VL (ông VL đã chết năm 2015). Ông VT là người bị bệnh tâm thần từ năm 2000 cho đến nay, trước khi bị bệnh ông VT không có vợ con. Nay bà MH đồng ý tuyên bố ông VT mất năng lực hành vi dân sự và đồng ý để bà A là người giám hộ cho ông VT.

* Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Bình Thạnh phát biểu như sau:

- Về việc tuân theo pháp luật tố tụng: Trong quá trình giải quyết việc yêu cầu và tại phiên họp, Thẩm phán và người tham gia tố tụng đã tuân thủ đúng các quy định của pháp luật. Tuy nhiên có vi phạm về thời hạn chuẩn bị xét đơn yêu cầu quy định tại Khoản 1 Điều 366 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

- Về nội dung: Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ đã được thẩm tra tại phiên họp, đề nghị Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh như sau:

Về yêu cầu tuyên bố ông Phan VT mất năng lực hành vi dân sự: Căn cứ kết luận giám định số 5500/2018/KLGĐTC ngày 21/12/2018 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh, có cơ sở chấp nhận yêu cầu này của bà A.

Đối với yêu cầu Tòa án chỉ định bà A là người giám hộ cho ông VT: Do bà A, bà MH không thuộc trường hợp giám hộ đương nhiên cho ông VT theo quy định tại Điều 52, Điều 53 Bộ luật Dân sự năm 2015 và cả hai cũng không tranh chấp về người giám hộ nên theo quy định tại Khoản 1 Điều 54 Bộ luật Dân sự năm 2015 thì Ủy ban nhân dân cấp xã nơi cư trú của người được giám hộ có trách nhiệm cử người giám hộ. Bà A được quyền liên hệ với Cơ quan nhà nước có thẩm quyền để thực hiện việc cử người giám hộ cho ông Phan VT theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự trong bản khai, bản luận cứ của người bảo vệ quyền và lợi hợp pháp của người yêu cầu, đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh nhận định :

[1]. Về pháp luật tố tụng:

Bà Phan Mỹ Thanh A yêu cầu tuyên bố ông Phan VT là một người mất năng lực hành vi dân sự. Đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo qui định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015. Ông VT hiện đang cư trú tại Đường Xô Viết Nghệ Tĩnh, Phường X, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh theo qui định tại Điểm a Khoản 2 Điều 35, Điểm a Khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

Người đại diện theo ủy quyền của yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan; người bảo vệ quyền và lợi hợp pháp của người yêu cầu đã có đơn vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự. Các đương sự đã có bản khai tại Tòa án nên căn cứ Khoản 2, Khoản 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015, Tòa án quyết định mở phiên họp vắng mặt các đương sự nêu trên là đúng quy định của pháp luật.

[2]. Về pháp luật nội dung:

* Xét yêu cầu của bà Phan Mỹ Thanh A, yêu cầu tuyên bố ông Phan VT là một người mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ vào đơn yêu cầu, lời khai của người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu; người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan; trích lục chứng thư hôn thú; bản sao giấy khai sinh; giấy chứng tử và một số tài liệu liên quan khác có trong hồ sơ việc dân sự, có cơ sở xác định: Cha mẹ của bà A là ông Phan DN (sinh năm: 1937, chết năm: 2017) và bà Lê TM (sinh năm: 1943, chết năm: 1999). Cha mẹ bà A có 04 (bốn) người con chung, gồm: Bà Phan MH, sinh năm: 1963; ông Phan VL, sinh năm: 1965 (chết năm 2015), ông Phan VT, sinh năm: 1968; bà Phan Mỹ Thanh A, sinh năm: 1974.

Trong quá trình giải quyết việc dân sự, theo yêu cầu của đương sự Tòa án đã trưng cầu giám định năng lực hành vi dân sự của ông VT. Ngày 20/12/2018, Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 1554/2018/QĐ-TCGĐ về việc giám định năng lực hành vi dân sự đối với ông Phan VT.

Căn cứ Kết luận giám định pháp y tâm thần số 5500/2018/KLGĐTC ngày 21/12/2018 của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh đối với ông VT như sau :

- Về y học: " Đương sự bị bệnh tâm thần phân liệt di chứng từng giai đoạn với thiếu sót tăng dần (F20.51-ICD-10)".

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: " Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi".

Căn cứ Khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015 quy định: "Khi một người do bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".

Với những căn cứ trên, Tòa án nhân dân quận Bình Thạnh xét thấy có đủ căn cứ chấp nhận yêu cầu nêu trên của bà A.

* Xét yêu cầu của bà A yêu cầu Tòa án chỉ định bà A là người giám hộ cho ông Phan VT.

Căn cứ Khoản 1 Điều 54 của Bộ luật dân sự năm 2015 như sau: "Trường hợp người chưa thành niên, người mất năng lực hành vi dân sự không có người giám hộ đương nhiên theo quy định tại Điều 52 và Điều 53 của Bộ luật này thì Ủy ban nhân dân cấp xã nơi cư trú của người được giám hộ có trách nhiệm cử người giám hộ.

Trường hợp có tranh chấp giữa những người giám hộ quy định tại Điều 52 và Điều 53 của Bộ luật này về người giám hộ hoặc tranh chấp về việc cử người giám hộ thì Tòa án chỉ định người giám hộ….".

Do ông VT trước khi bị bệnh không có vợ con, cha mẹ và anh trai của ông VT là ông VL đã chết, bà A là em gái ông VT, bà MH là chị cả trong gia đình. Bà MH đồng ý để bà A làm giám hộ cho ông VT, bà A và bà MH không có tranh chấp về người giám hộ. Bà A, bà MH không thuộc trường hợp giám hộ đương nhiên cho ông VT heo quy định tại Điều 52, Điều 53 Bộ luật Dân sự năm 2015 và cũng không thuộc trường hợp Tòa án chỉ định người giám hộ nên theo quy định tại Khoản 1

Điều 54 Bộ luật Dân sự năm 2015 thì Ủy ban nhân dân cấp xã nơi cư trú của người được giám hộ có trách nhiệm cử người giám hộ. Do đó bà A được quyền liên hệ với Cơ quan nhà nước có thẩm quyền để thực hiện việc cử người giám hộ cho ông Phan VT theo quy định của pháp luật.

Về lệ phí giải quyết việc dân sự là 300.000đ (ba trăm nghìn đồng), bà A chịu.

Bởi các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ Khoản 1 Điều 27, Điểm a Khoản 2 Điều 35, Điểm a Khoản 2 Điều 39, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 372, Khoản 1 Điều 376, Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

- Căn cứ Điều 22, điểm c Khoản 1 Điều 47, Điều 49, Điều 52, Điều 53 và Khoản 1Điều 54 Bộ luật Dân sự năm 2015

- Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Phan Mỹ Thanh A.

Tuyên bố: Ông Phan VT, sinh năm 1968; địa chỉ: Đường Xô Viết Nghệ Tĩnh, Phường X, quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh mất năng lực hành vi dân sự kể từ ngày quyết định có hiệu lực pháp luật.

Bà Phan Mỹ Thanh A được quyền liên hệ với Cơ quan nhà nước có thẩm quyền để thực hiện việc cử người giám hộ cho ông Phan VT theo quy định của pháp luật.

3. Về lệ phí giải quyết việc dân sự:

Bà Phan Mỹ Thanh A chịu 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng), được khấu trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) do bà A đã nộp theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số AA/2017/0005410 ngày 17/9/2018 của Chi cục thi hành án dân sự quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh. Bà A đã nộp đủ lệ phí.

4. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Đương sự vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Nơi nhận:
- TAND TP.HCM;
- VKSND Q. Bình Thạnh;
- Chi cục THADS Q. Bình Thạnh;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự, văn thư.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Thái TM Hạnh